

Valtakunnallinen e-kirjasto

Hvltk 19.03.2024 § 26
153/00.04.00/2024

Valmistelija

Kirjastotoimenjohtaja Evan Seppä, p. 040 7104702

Valtakunnallinen, kuntien yhteinen e-kirjasto aloittaa toimintansa 23.4.2024, joka on UNESCO:n kansainvälinen kirjan ja tekijäoikeuksien päivä sekä Kirjan ja ruusun päivä. Valtakunnalliseen e-kirjastoon voivat liittyä kaikki Suomen kunnat. Kokoelma on käytettävissä liittyneiden kuntien asukkaille. Pyhtää on allekirjoittanut liittymissopimuksen.

Valtakunnallista e-kirjastoa hallinnoi Kansalliskirjasto. Uuden e-kirjaston kautta asiakkaiden on helppo lainata e- ja äänikirjoja sekä lukea aikakauslehtien digitaalisia näköisversioita. Valtakunnallinen e-kirjasto korvaa kuntien ja kirjastokimppojen aiemmin käyttämät e-kirjastopalvelut.

Tähän saakka kirjastot ovat ostaneet e-aineistot ja niihin liittyvät tekniset alustat kunkin aineiston osalta erikseen. Kirjastojen asiakkaat ovat siis käyttäneet useita sovelluksia, kun e-kirjoihin, äänikirjoihin tai lehtien digitaaliin näköisversioihin on ollut käytössä erilaisia teknisiä alustoja. Nyt uusi valtakunnallinen e-kirjasto yhdistää nämä palvelut yhteen käyttöliittymään.

Valtakunnallisessa e-kirjastossa kaikkien mukaan liittyvien kuntien asiakkailta on pääsy yhteiseen aineistokokoelmaan. Kokoelmassa on aluksi kotimaisia e- ja äänikirjoja, ulkomaisia e- ja äänikirjoja sekä kotimaisia etäkäyttöisiä digilehtiä. Ruotsinkielistä aineistoa hankitaan sekä suomalaisilta että ruotsalaisilta kustantajilta. Ulkomaisesta aineistosta valtaosa on englanninkielistä, mutta tavoitteena on hankkia jonkin verran aineistoa myös muilla kielillä, esimerkiksi Euroopan valtakielillä. Yhteisen e-kirjaston kokoelma on huomattavasti laajempi ja monipuolisempi kuin Kyyti-kimpan e-kokoelma tällä hetkellä. Valikoima siis kasvaa. Toisaalta samaa kokoelmaa käyttää valtaosa Suomen kuntien kirjastojen asiakkaista, joten vaikka lisenssejä aineistoihin hankitaan paljon, halutuimpaan aineistoon syntyy varausjonoja väistämättä.

Valtakunnallinen kokoelma ja sen hoitamisen keskittäminen yhdelle taholle tehostaa toimintaa, tuo kustannussäästöjä ja tuo laajemman valikoiman kaikkien asiakkaiden saataville. Pyhtään asiakkaat hyötyvät erityisesti laajemmasta ruotsinkielisen aineiston valikoimasta.

E-kirjaston vuosikustannus kunnalle on 0,70 e/asukas. Pyhtään vuosikustannus on siis noin 3500 e. Koska e-kirjastoon liittymisen jälkeen luovutaan osasta nykyisiä e-aineistopalveluja, jäävät näistä palveluista aiheutuvat maksut pois. E-kirjastoon liittymisen budjettivaikutus on siis huomattavasti pienempi kuin 3500 e, ja sen kirjasto pystyy maksamaan ongelmitta aineistonhankintaan varatusta rahasta.

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee Pyhtään liittymisen valtakunnalliseen e-kirjastoon tiedokseen.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.